

TOLKTRYCKET

Sveriges teckenspråkstolkars förenings medlemstidning

Nr 4 December 2012

Sid 4-5

Efslí Ársmöte i Wien

Sid 13

Styrelsenytt

Sid 6-7

Efslí konferens

Sid 9,11-12

Bildtelefon

STYRELSEN

Ordförande
Camilla Eurenus
camilla.eurenus@sttf.nu

Vice ordförande
Gwen Birgell
gwen.birgell@sttf.nu

Sekreterare
Evelina Alenäs
evelina.alenas@sttf.nu

Kassör
Tina Karlsson
tina@aol.se

IT-ansvarig
Märta Bergström
marta.bergstrom@sttf.nu

Ledamöter
Ivar Västhed
ivar.vasthed@orebroll.se

Anette Åsén
anette.asen@sttf.nu

REDAKTION

Ansvarig utgivare
Camilla Eurenus

Layout
Alf Åsén

Hemsida w3.sttf.nu

Webmaster
Märta Bergström
marta.bergstrom@sttf.nu

Material skickas till
tolktrycket@hotmail.com

Förbehåll
Redaktionen förbehåller sig
rätten att redigera insända
bidrag.

Bankgiro 785-7204

Adress
STTF
c/o Camilla Eurenus
Murargatan 15
754 37 Uppsala

Annonspriser
1/1-sida 3.750 kr
2/3-sida 2.800 kr
1/2-sida 2.350 kr
1/3-sida 1.700 kr
1/4-sida 1400 kr
1/8-sida 950 kr

Medlemsavgifter
Aktiva 350 kr
Stödjande 175 kr
Organisation 500 kr
Prenumeration 350 kr

25% påslag på ordinarie annonspris vid annonsering på
tidningens baksida.

Annonser på hemsidan 250 kr per vecka
Expeditionsavgift 25 kr tillkommer.

Nummer sedan start: 79

**Styrelsen nästa möte:
25-27:e Januari 2013, i Gnesta.**

Har du någon viktig fråga som vi bör ta upp?
Hör i så fall av dig till sekreterare Evelina,
evelina.alenas@sttf.nu,
så kommer din punkt upp på dagordningen.

Nu laddar vi om!

Ibland får vi i styrelsen kritik för att vi uppfattas vara politiska, vilket jag inte kan hålla med om. STTF är och en partipolitisk obunden förening som jobbar intressepolitiskt vilket är något helt annat. Kan de ställningstaganden vi gör tolkas partipolitiskt? Det kan det säkert, eftersom tolkverksamheten styrs av politiska beslut. Vad är då alternativet och var går gränsen undrar jag? Örebro Universitet valde för några år sedan att börja upphandla teckenspråkstolkare på timbaserade avtal? Hur placerar man det ställningstagandet på en politisk höger- vänsterskala? (De har för övrigt valt vår förre statsminister Göran Persson till hedersdoktor). Stockholms Universitet har anställda tolkar Vad signalerar det politiskt? Jag tänker avstå från att försöka göra en djupare analys. Det är inte heller vår förenings uppgift. Min poäng är att det är inte alldeles självklart, vad som är det ena eller det andra när det gäller partipolitik och ideologi nu för tiden.

Sedan 20 år tillbaka har det funnits privata alternativ på tolktjänst och 20-års jubilerande STAB var pionjärer på detta område. Om vi ska upphandla tolktjänst eller inte är en ickefråga. Det finns idag ingen politisk majoritet varken till höger eller vänster för att avskaffa privata alternativ i tolktjänsten. Däremot måste STTF kunna ha synpunkter på vilken typ av tolktjänst som skall upphandlas, hur upphandlingar ska gå till, och hur stor andel som kan upphandlas. STTF har i likhet med SDR tidigare föreslagit en 50/50 lösning. Dvs 50% upphandlade och 50% anställda tolkar vilket innebär ungefär samma fördelning som idag totalt sett. Gå gärna in på hemsidan och friska upp minnet i STTF:s förslag till färdriktning för tolkverksamheten.

Tolktjänstutredningen kommer inte att gå ut på remiss, men vi närmar oss snart ett riksdagsval. Hur vill våra åtta riksdagspartier organisera vår verksamhet? Ska vi ha någon Tolkmyndighet eller ska vi behålla det vi har idag? Finns det andra alternativ? Sverige är det enda land i Norden som inte har en statlig huvudman för teckenspråkstolkare. KD gjorde ett utspel under Almedalsveckan i somras där man föreslog en gemensam myndighet för teckenspråkstolkare och kontakttolkare. Är det en bra idé? Borde förresten STTF närvara under Almedalsveckan? Vi får nu en ny chans att informera våra riksdagspartier om vårt yrke och förhoppningsvis påverka dem att ta kloka beslut

Ta gärna kontakt med någon av oss i styrelsen och berätta hur du vill att framtidens tolkverksamhet ska se ut!

Ivar Wästhed.

Vad händer?

Här kunde just Du/Ni fått in en liten rad om vad Du/Ni gjort eller deltagit i. Tolktrycket är alla medlemmars tidning vilket innebär att du som läser detta är mer än välkommen att skicka in ditt bidrag.

Tolktrycket fungerar som bäst när medlemmar dels informerar, dels debatterar om saker som rör oss i vårt yrke.

Välkommen med ditt bidrag!

tolktrycket@hotmail.com

Efsli årsmöte 2012

Europas forum för teckenspråkstolkar, efsli, har som mål att förlägga sitt årsmöte och konferensen i ett nytt land varje år, precis som STTF försöker förlägga sitt i en ny stad i Sverige varje år. Teckenspråkstolkar från hela Europa samlas en gång per år för att utbyta erfarenheter och dela sin kunskap. Det är ett årsmöte och konferens som många tolkar ser fram emot ett helt år i förväg. Ni kan redan nu boka in en resa till Ljubiana, Slovenien den 13-15 september 2013.

2012 hade Österrikes tolkförening tagit på sig arrangemanget så den 14-16 september lockade Wien till sig 230 tolkar, både döva och hörande från 29 länder för att konferera kring temat "Be aware! Power and Responsibility in the field of Sign Language". Inför årsmötet ombeds alla medlemsorganisationer, ett lands tolkförening, att ge en presentation kring ett på förhand angivet ämne knutet till temat för konferensen. De senaste åren då antalet medlemmar glädjande ökat finns inte den tiden utan man sammanställer dessa så kallade "topical reports" i efsli:s nyhetsbrev vilket distribueras efter konferensen. Föreläsningarna som presenteras på konferensen samlas i en publikation vilken delas ut till alla organisationsmedlemmar året efter samt erbjuds till försäljning. Är du intresserad av att läsa mer om Europeisk perspektiv på dessa varierande ämnen kan du kontakta styrelsen för att ta del av det senaste nyhetsbrevet. Du kan också välja att bli en individuell medlem och får då nyhetsbrevet och annat till ditt e-postkonto.

Varje förening representeras med en eller två delegater beroende på om det finns en eller två föreningar i landet. I år representerades 23 av de totala 28 medlemsorganisationerna. Under årsmötet som hölls fredagen den 14:e september skrev efsli:s dåvarande ordförande

Maya de Wit och EDBU:s (The European Deafblind Union) vice ordförande Sanja Tarczay på en avsiktsförklaring för att promota och stödja dövblindtolkning. Man klubbade också igenom en policy kring tolkning i utbildningssammanhang. Vi röstade också för vad de olika avdelningarna inom Efsli ska arbeta vidare med (se sidan 14).

Maya de Wit från Nederländerna avtackades efter sina sex år på sin post som ordförande. Ett arbete hon utfört med bravur. Hon har bidragit till att stärka statusen och förbättrat för vår profession. Personligen tycker jag att det är trist att hon avgår men vi vet att det ibland är bra med förnyelse och nytänkande. Till att börja med ersätts Maya av styrelsekollegan Marinella Salami som suttit med sedan 2007. Marinella kommer inneha den posten ett år, då hennes mandatperiod går ut. De arbetsområden hon ansvarar för är Utbildning & utveckling, Internationellt samt Internt & utveckling.

På grund av yrkes- och personliga skäl tackade sekreteraren Stéphane Gobert från Frankrike för sig efter sina tre år. Liivi Hollman, Estland, har liksom de övriga ledamöterna i styrelsen ett år kvar på mandatperioden. Liivi ansvarar för publicitet & marknadsföring. Den finansiella biten sköts av Paul Pryce-Jones, Storbritannien. Han håller även koll på de likvida medlen SAF har att röra sig med. Till ny ledamot valdes Josje Muntendam, Nederländerna, men hon har av personliga skäl redan hoppat av styrelsen så den består nu endast av tre fasta ledamöter. De har, tack vare anslag från EU, administrativ support genom Minke Salomé, Nederländerna. Minke får även assistans av Loreto Galan, förordnad som tillfällig ledamot, som även sköter hanteringen kring medlemskap. Hon är ursprungligen från Spanien men numera bosatt och verksam i Belgien, Bryssel.

Efslis firade också 20 år i år vilket uppmärksammades genom en wienetisk balafton med ett deltagande av nästan alla tidigare ordföranden i Efslis. De höll tal och det bjöds på tårta och dans.

Då teckenspråkstolkkyrket är en ung och snabbt ökande profession är det väldigt viktigt för alla tolkar att satsa av sin tid och energi på fortbildning. Speciellt tolkar från Europas västra länder bedöms ha haft denna möjlighet till detta det senaste årtiondet och för att garantera att fler teckenspråkstolkar från Europa ska kunna delta på Efslis årliga sammankomster startade Efslis 2004 upp en fond för att möjliggöra detta. Fonden, SAF (Special Attendance Fund) erbjuder stöd till tolkar från länder med ett BNP på 15 000 euro eller lägre.

Huvuddelen av fonden bygger på andra människors goda vilja, detta genom donationer från tolkföreningar, välgörenhetsinsamlingar och enskilda tolkar. Tidigare år har man genom ett lotteri, till vilken alla representanter bidrar med priser som man tar med sig från respektive land, samlat in pengar till fonden. Då antalet deltagare är så mycket större under själva konferensen än under årsmötet även om det är många närvarande så blir utdelningen så klart större genom att sälja ytterligare en dag. Att göra på detta sätt började man med ifjol och man samlade in hela 1510 €.

Att det var fler döva deltagare än vanligt detta år berodde på att ett seminarium för Döva tolkar arrangerades i anslutning till årsmötet den 13-14 september. Målet för detta seminarium var att samla expertis och riktlinjer för hur man ska kunna utveckla professionen för denna grupp i Europa. Personligen anser jag att man gled bort från huvudtemat och det skedde nästan redan under årsmötet om det nu är möjligt ;) Det blev fokus på döva tolkar och deras

deltagande i efslis styrelse och sedan hängde det kvar. Under söndagseftermiddagen var det dags för paneldebatt som leddes av Christian Rathmann som gjorde ett bra jobb. Det var intressanta diskussioner och det hade varit kul att få fortsätta dessa men det fanns en sluttid och en del folk skulle ge sig av mot flygplatsen. Många passar dock på att stanna en extra dag för att umgås med sina europeiska kollegor och ta en dags sightseeing i staden dagen efter.

Om du är en av de som anser att ett årsmöte är tråkigt och segt har du aldrig deltagit på efslis!

(Och ändå håller det på exakt en HEL dag.)

Så ta chansen nästa år i Ljubljana, Slovenien, då temat är "Technology vs interpreter – support or replacement?"

Du kan även börja planera semester redan nu för kommande arrangemang! Exakt i vilken stad är ännu inte spikat men 2014 möts vi alla i Belgien, 2015 i Grekland och 2016 i Frankrike =)

Camilla Eurenus

Första-gången-deltagare EFSLI

Så var då beslutet taget. Jag, Tina Karlsson, ska åka på EFSLI för första gången. Vad nu det innebär?

Som styrelsemedlem i STTF ska jag dessutom vara delegat. Nu gäller det att snabbt sätta sig in i vad det innebär och hur det brukar gå till på dessa träffar. Det visar sig att det dräller in mejl kring Wien där mötet ska gå av stapeln. Det är hotellbokningar, flygturer med förbindelser och förberedelsematerial som dimper ned i inboxen. På något sätt ordnar allt sig till sist och mitt flyg landar i Wien och jag tar mig fram till hotellet med taxi. En spännande tur med en österrikisk immigrant från Turkiet. Då var det så dags för registrering på kvällskvisten. Det överlät jag till min kära medföljare ordförande Camilla Eurenus.

Väl inne på AGM första dagen inser jag att detta är en härlig skara människor som verkligen längtat efter att ses. Det är en stämning som jag bara kan hitta när tolkar möts sinsemellan. Vi har något gemensamt som jag inte riktigt kan beskriva. Men alla formligen lyser av lycka efter att inte ha setts på länge. Alla skrattar och är glada och sätter sig vid sina respektive landsflaggor för att så småningom börja rösta rött/ gult nej vitt/grönt i diverse frågor. Arbetande tolkar finns på plats för att de teckenspråkiga deltagarna också ska kunna hänga med.

Till en början hälsas vi nya delegater välkomna och de gamla rävarna blir tillsagda att ta väl hand om oss nya. Man kan inte annat än att känna sig välkommen. På ett härligt sätt presenteras alla länder som närvarar. Eurovision är stort tom inom tolkbranschen! Varje lands bidrag spelades upp och alla applåderade när bidrag från förr och nu spelades upp.

Det som slår mig mest under mötet är hur starka vi kan vara om vi jobbar gemensamt. Alla länder har sina problem att lösa men vi

kan lösa många frågor just tillsammans. Jag känner mig glad i själen att vi redan börjat jobba för det även hemma i lilla Sverige.

Det är inte bara ett bra möte utan ger oss även en bra input på hur ett årsmöte kan vara strukturerat. Jag och Camilla samlade på oss tips för snygg representation under kommande årsmöte på hemmaplan.

Medlemsantalet i EFSLI ökar! Det är stor glädje på mötet över dessa siffror och man känner tydligt att alla brinner för samma sak. Varför detta inte finns i Sverige är en fråga som vi brottas med mycket. Varför har vi inte samma glöd i Sverige?

Som alltid dyker det upp en rad förkortningar. Snabbt försöker jag sätta mig in i SAF, eRF o.s.v. Men när jag väl förstått innebörden av många av förkortningarna inser jag att det finns mycket hos EFSLI att hämta. Det finns många utbildningar och medel att söka inom EFSLI för oss som medlemsland. Vi i styrelsen behöver verkligen en grupp som tar sig an att se över vad som erbjuds via EFSLI. Vi i styrelsen hinner inte sätta oss in i och sprida allt som finns.

Det fanns tolkar från något land som inte var nöjda med sin tillvaro som har fått hjälp av en advokatbyrå– Pro Bono! Man hade även tankar på att gå ut i strejk och uppmanade till en europeisk strejk! Detta genererade en hel del applåder! Alla är inte helt nöjda blir min slutsats och säkerligen har vi många olika arbetsförhållanden. Kanske kan det skapas någorlunda gemensamma grunder i framtiden?

EFSLI för mig, som första gångs deltagare, är en sammanslutning med stark gemensam grund. Man jobbar framåt och gör det tillsammans. Inte bara landsöverskridande utan även organisationsöverskridande. Man har förstått vikten av att jobba gemensamt och framåt. Man jobbar med samma mål. Där

tror jag vi har mycket att lära! Som ett exempel skrevs det under helgen samarbetsavtal med dövblindas europeiska förbund.

För att sedan försöka förmedla atmosfären under dagarna i Wien kan jag kort säga att jag kände mig handikappad. Att springa runt som ett snöre efter Camilla för att undvika att bli stående ensam med människor jag inte kan kommunicera med. Till saken hör att jag inte är en fena på engelska även om jag kan ta mig fram rent artighetsmässigt! Hur som helst var alla så trevliga och till sist kunde jag prata med såväl fräcka engelsmän som de trevliga danskarna.

I Europa kan man säga att det är bra att kunna internationellt teckenspråk. Det finns många döva som är aktiva tolkar som är med i EFSLI och det är nästan så att man från vissa håll förväntar sig att alla på plats ska använda sig av det som kommunikation. Då blev jag än mer "handikappad"!

Det jag tog med mig mest från hela helgen var nog TOLKEN, Marco Nardi. Han hade ett mycket fint och trevligt sätt och var så otroligt behaglig att lyssna till! Han är numer min förebild!

Att se den här typen av tolksituation är jag verkligen inte van vid heller och vid vissa tillfällen satt jag och funderade länge kring vem som egentligen tolkade vad. Vi gör ett fantastiskt märkligt arbete! Vi är en fantastisk yrkeskår! Självklart var där en rad intressanta föreläsningar och jag rekommenderar varmt att alla någon gång tar sig till ett EFSLI-möte.

Givetvis anordnades det en Grande finale kväll! En kväll som gick i valsens och maskeradens tecken. Alla i min närhet kunde inte missa det då jag nojade mig över valsandet som togs på största allvar! Tina Karlsson i balklänning och dansa styrdans på

palatset! Som tur var kom jag lindrigt undan eftersom jag är en expert på att försvinna i mängden. Camilla visade sina fina danssteg i finaste valsen. Tur att vi är olika!

Det var som sagt maskerad på palatset och det var en enorm bredd på hur man kunde se ut. Man hade tagit in sminköser och dekoratörer från utbildningar. De hade förberett sig under ett halvår (om jag minns rätt). Jag är rätt nöjd trots allt jämmar inför att behöva klä ut sig, dessutom i fin balutstyrrel. Tack Eva Håkansson för lånet av boan!

Summa summarum var det både roligt och intressant. Men jag var helt slut av alla intryck! Kanske åker jag igen!

Ett stort tack till Örebro Tolkcentral för sponsring av min vistelse!

Tina Karlsson, Örebro Tolkcentral

Härnösands folkhögskola lanserar Teckensspråksakademi

1 juni 2012

Teckensspråksakademin – det blir det samlade namnet för all verksamhet på Härnösands folkhögskola kring teckenspråk. Med detta vill folkhögskolan markera en vilja att satsa på både spets och bredd. Förutom utbildning kommer akademien också att inrymma utvecklingsarbete och konsultativt arbete.

– Vi ser en ökad efterfrågan på insatser inom teckensspråksområdet, säger rektor Eduardo Gran Villanueva-Contreras. Det har visat sig genom en mycket god rekrytering till höststarten av vår treåriga tolkutbildning och till vår nya ettåriga distanskurs i teckenspråk. Även teckensspråksutbildning för föräldrar (TUFF) ingår i Teckensspråksakademins utbud.

– Från och med i år har vi utlokaliserat större delen av TUFF och ger nu veckolånga kurser på olika orter i Norrland, säger biträdande rektor Kicki Gärdin som har operativt ansvar för Teckensspråksakademin. Men vi har kvar de två sommarveckorna i juni då hela familjer är välkomna till folkhögskolan.

Verksamheten inom akademien handlar inte bara om teckenspråk.

– Även dövblindtolkning kommer att vara en viktig del av vårt arbete, säger Kicki Gärdin. Härnösands folkhögskola har varit drivande i utveckling av digitala utbildningsmaterial och

var först i landet med distansutbildning i teckenspråk. Distansmoment har även införts på tolkutbildningens första år samtidigt som utbildningen koncentrerats till tre år i stället för fyra. Den första kullen utexamineras i mitten av juni. En oberoende utvärderare har följt införandet av den nya modellen och sett mycket goda resultat. Erfarenheterna av digitalisering och distansmetodik tar folkhögskolan nu med sig in i Teckensspråksakademin.

– Vi vill bidra till att ytterligare stärka Härnösand som ett viktigt centrum för teckenspråk och vi vill lyfta fram teckensspråkets roll i samhället, säger Eduardo Gran Villanueva-Contreras.

En första presentation av verksamheten finns på www.teckensspraksakademin.se

Kontakt:

Eduardo Gran Villanueva-Contreras, rektor,
0611-55 85 05, 070-546 80 50

Kicki Gärdin, bitr rektor
0611-55 85 04, 070-660 11 26

Härnösands folkhögskola
Box 14, 871 21 Härnösand
Tel 0611-55 85 00 • Fax 0611-55 85 01
Bg 604-8615 • Org nr 888000-1725
info@hfs.se • www.hfs.se

Bildtelefoni - senaste nytt

I de föregående numren av Tolktrycket kan du läsa mer om alla juridiska turer som har varit.

Efter en lång period med många juridiska turer kan vi nu äntligen se en ljusning både ur ett tolk- och brukarperspektiv. Avtal har tecknats mellan Örebro läns landsting och Post och Telestyrelsen med start från 1/1 2013. Alla juridiska processer utom en är avslutade till förmån för Örebro Läns landsting. I förvaltningsrätten i Karlstad pågår processen fortfarande kring huruvida det var rätt av ÖLL att lägga anbud under upphandlingsfasen.

Fr.o.m. 1 januari 2013 kommer öppettiderna att utökas radikalt framförallt på helger. Nuvarande öppettider är 7.00–22.00 måndag-fredag. Helger: 9.00–17.00. De nya öppettiderna blir 6.00–24.00 dagligen.

Hela tjänsten är i en expansionsfas och kommer att behöva öka antalet tolkar. Idag finns bildtelefoni på följande orter: Örebro, Uppsala, Stockholm (TSP), Kalmar och Gotland. Efter årsskiftet tillkommer minst Västra Götalandsregionen och Eskilstuna. Fler landsting har visat intresse och ligger i startgroparna.

När bildtelefoni nu går in i ett nytt skede kan det vara intressant att stanna upp och göra en historisk tillbakablick. Missa inte att läsa Tommy Lyxells välskrivna artikel om "Bildtelefoni tolkens vän eller fiende" från 1997-års marsnummer av Tolktrycket. Ett spännande tidsdokument också för den teknikintresserade. Mycket nöje!

Ivar

Tolktjänstutredningen

"Svar på fråga: 2012/13:62 En samlad tolktjänst?
Statsrådet Maria Larsson

Lennart Axelsson har frågat mig när jag räknar med att förslagen i Tolktjänstutredningens betänkande kommer att skickas ut på remiss.

Tolktjänstutredningen har bland annat haft i uppdrag att kartlägga och analysera hur nuvarande reglering, finansiering, organisering och tillsyn av tolktjänst till barndomsdöva, vuxendöva, hörselskadade och dövblinda fungerar inom olika samhällsområden samt att belysa för- och nackdelar med en gemensam huvudman jämfört med dagens system. I kommittédirektiven anges att målsättningen ska vara en brukarorienterad modell för tolktjänst med ändamålsenlig och kostnadseffektiv organisation. I sitt betänkande En samlad tolktjänst – samordning och utveckling av tolktjänst för barndomsdöva, vuxendöva, hörselskadade och personer med dövblindhet lämnade utredningen bland annat förslaget att en ny statlig tolktjänstmyndighet ska inrättas.

Regeringens bedömning är att de kostnadsberäkningar av förslagen som utredningen har gjort inte har varit tillräckligt heltäckande med avseende på alla de konsekvenser som följer av ett förslag till både en ny myndighet och en ny lag. En lösning på att i efterhand kunna komplettera dessa ekonomiska analyser på ett tillfredsställande sätt med hög kvalitet har inte gått att finna. Därför har regeringen inte för avsikt att remittera utredningens förslag utan söker i nuläget andra vägar att lösa frågan om en ändamålsenlig, kostnadseffektiv och brukarorienterad tolktjänst."

Öppet brev till berörda uppdragsgivare

TiV startades som en motreaktion på de senaste årens negativa utveckling av arvoden och försämrade arbetsvillkor för arvoderade och frilansande tolkar. Priser hade pressats i upphandlingar och det fanns de uppdragsgivare som räknade med sena avbokningar av vissa uppdrag och samordnade sina tolkar utifrån detta. Som vi alla förstår så är detta en farlig kalkyl eftersom den, när den slår fel, innebär tungt ensamarbete för tolken och oundvikligen leder till en stressande arbetsmiljö. Arvoden hade sänkts och exempelvis restidsersättning hade på vissa håll slopats helt. Det fanns även uppdragsgivare som ändrat tidsgränsen för ersättning vid avbokning från 24 till 18 timmar, med minskad trygghet för tolkarna som följd. Samtidigt ökade kraven på tolkarna vad gällde tillgänglighet och ensamarbete. Ensidigt ställda krav på lojalitet var ett faktum. Det saknades struktur och ett rimligt regelverk och tolkarna upplevde inte att de kunde utföra sitt arbete på ett tillfredsställande sätt.

TiV bildades i detta läge och ett golv för arvoden sattes. Denna justering inkluderade bland annat den faktiska värdeminskningen enligt konsumentprisindex som skett sedan arvoden senast hade justerats. TiV sa också nej till ersättningsuppdrag vid avbokningar inom 24 timmar som en motvikt till den hetsjakt där inställda uppdrag skulle ersättas till varje pris. Istället för att i de lägena ta hänsyn till tolketik och arbetsmiljö tog uppdragsgivarna enbart hänsyn till den hundra procentiga vinstmarginal som blev utfallet.

Vi har fått en hel del kommentarer på hur TiV presenterade sina villkor. Vissa uppdragsgivare har känt sig tagna på sängen och mångåriga samarbeten avslutades abrupt. Kanske att det hela kunde ha föregåtts av dialog men samtidigt var inte ambitionen från vår sida att sätta oss i en förhandlingsposition. Vår arbetsmiljö hade pressats och situationen som sådan krävde åtgärder, och det omedelbart.

Problemet med pressade priser har flera gånger använts som en ursäkt från uppdragsgivarnas sida för att sänka arvoden. Att införa en minimivå för timmarvoden som inte får understigas gynnar hela tolkarkåren, såväl arvoderade tolkar som uppdragsgivare. På detta sätt satte vi foten på bromsen till den negativa spiral med pressade priser som ni själva inte lyckats stoppa.

I våras hade så Tolkverksamheten i Västra götalandregionen en upphandling av tolktjänster. TiV:s villkor har varit kända för er alla under långt över ett års tid och därmed kan inte argumentet om överraskningen längre göra att TiV:s villkor inte kan efterföljas. Att välja att inkludera TiV:s villkor i ert anbud hade inte bara varit en solidarisk handling utan även gynnat er själva i och med att golvet för det vinnande anbudet därmed hade varit satt. Det som ska utsättas för konkurrens i en upphandling är inte de arbetande tolkarnas arvoden eller deras arbetsmiljö.

TiV är inte en facklig organisation utan en sammanslutning av tolkar som tidigare har upplevt att de saknat en sund arbetsmiljö. TiV försöker dessutom erbjuda ett visst mått av fortbildning eftersom många arvoderade tolkar upplevt att detta inte prioriterats av uppdragsgivare tidigare. Det TiV arbetar för kommer alltså även er som företagare till gagn.

Att situationen tidigare blev som den blev kan vi förstå att det finns flera orsaker till, men vi hade därmed också hoppats att den senaste upphandlingen skulle bli startskottet för något nytt. Våra minimivåer är långt ifrån orimliga och vi har hittills inte blivit presenterade med något argument för varför dessa fortfarande frångås.

Mvh Tolkar i Väst.

Bildtelefon - tolkens vän eller fiende?

Artikeln är hämtad från Tolktrycket mars 1997

Försök med bildtelefoner och tolkning sker på flera olika platser i landet (se artiklar i Tolktrycket nr 3/96). Tekniken är intressant och har en rad fördelar: Korta tolkuppdrag där restiden är lång kan utföras via bildtelefon och därmed spara dyrbar restid. Som tolkanvändare måste man inte gå in på tolkcentralens kontor för att få hjälp med telefonsamtal. I förlängningen kan man också tänka sig att tolkar kan anlitas från andra delar av landet då det geografiska avståndet inte längre är av betydelse. Det skulle innebära att man kan utnyttja landets samlade tolkresurser effektivare.

Fortfarande är tekniken rätt dyr och det kräver mycket (och dyrbar) kapacitet över telefonlinjerna. Men tekniken blir billigare och sättet att överföra bildinformation över telefonnätet förbättras. Snart har vi bildtelefoner i våra bordsdatorer. Bildtelefoner blir lättillgängliga och kravet att kunna anlita tolk via bildtelefon kommer att växa. Frågan är då hur vi tolkar ställer oss till tekniken.

Få fördelar

Vilka fördelar har tolkar av tekniken? Vid en första anblick inte så mycket eller inga alls. Snarare är det så att många kan känna motstånd mot tekniken. Den sociala kontakten går förlorad, småpratet i väntrummet före eller efter tolkningen försvinner. Bildkvaliteten, som vi känner den idag, är inte hög vilket innebär att

redundant information (de små signalerna i språket; blickriktningar m.m.) går förlorad. Dessutom är det nästan omöjligt att fånga stämningar. Det blir mer ansträngande att tolka. Den som provat att tolka från video har säkert upplevt att det ibland är svårt att uppfatta teckenspråk, vilket inte skulle vara fallet ifall man varit i samma rum som den som tecknar. Dagens bildtelefoner erbjuder sämre kvalitet än video.

Även döva känner motstånd. Kan man lita på att tolken är ensam i rummet? Hur kommer sekretessen att kunna efterlevas? Och rent privat, vill man visa sig i morgonkaluften när någon ringer hem?

Men likväl finns det de som tar tekniken till sig. Döva som har problem med att skriva svenska föredrar säkert bildtelefoner före textit och FÖC. Det går att ha spontana möten på sin arbetsplats utan att behöva beställa tolk flera dagar i förväg. Tolkar som vill jobba på distans några dagar i veckan kommer att uppskatta tekniken.

Att tänka på

Själv är jag rätt positiv till tekniken och ser möjligheter med den. Jag tror att vi i vårt serviceåtagande måste vara öppna för utvecklingen. Jag tror inte att bildtelefoner kommer att ersätta tolkar på plats, det kommer att vara ett komplement. Men jag ser också risker som vi måste vara observanta på. Vi tolkar måste

helt enkelt diskutera hur vi vill använda tekniken.

Några saker som jag tycker man bör fästa uppmärksamhet på:

- Bandbredd är en nyckelfråga. Ju större bandbredd > ju mer datainformation > ju bättre bild- och ljudkvalitet. I olika försöksverksamheter idag använder man mellan 2 och 20 telefonlinjer. Ju fler linjer desto dyrare. Naturligtvis vill ansvariga hålla ner kostnaderna. I Örebro använder man vad jag vet 2 ISDN-linjer (dvs 128 kilobits bandbredd över digitala ledningar). Även om det till nöds går att kommunicera med denna kvalitet på teckenspråk i privata samtal är det inget som vi tolkar kan acceptera som arbetsmiljö. Inte ens sex linjer (384 kilobits per sekund) som man experimenterar med i Stockholm ger särskilt god kvalitet.

- Förutom dålig bildkvalitet besväras överföringarna av tidsfördröjning, vilket ger en märklig samtalsituation. En bekräftande nick som kommer med en tiondels sekunds till en halv sekunds tidsfördröjning är väldigt hämmande för samtalet, mycket mer än man tror.

- Idag talas det mycket om ISDN (Integrated Services Digital Network). Det kräver särskild uppkoppling för att fungera, vanlig telefonledning duger inte. Men det finns nya tekniker (bl.a. ADSL - Asynchronous Digital Subscriber Line) runt hörnet som tillåter högre

överföringshastigheter över telenätet. ADSL kunge överföringar upp till 1,5 Megabits - dvs 12 ggr snabbare än det som används i Örebro idag - över en vanlig telefonlinje. Vi måste se till att de tolkansvariga inte investerar i felaktig teknik.

- En TV-bild är platt, verkligheten är tredimensionell. Hur skapar man djup i bilden? Dennis Cokely, tolk och forskare med eget mediaföretag i USA, har funnit att om man sitter snett mot kameran med sin aktiva hand vänd bort från kameran så lurar man ögonen att tro att det finns djup i bilden. Dessutom syns tecknen tydligare. Något att tänka på, även för tolkbrukarna.

- Det är inte bara att slänga upp en kamera och en mikrofon någonstans och tro att det fungerar. Är belysningen dålig eller om användarna inte kan hantera mikrofonen kommer det att bli svårare att uppfatta det som sägs och därmed ge sämre kvalitet på tolkning. Alla som använder bildtelefon måste instrueras i hur man använder tekniken.

- Vilken typ av uppdrag är lämpliga med denna teknik? Att ha stora möten via bildtelefon upplever de som har testat tekniken inte som någon bra lösning. Ska vi kräva att bildtelefon bara används vid mindre sammankomster och enskilda samtal?

- Hur långa pass kan vi arbeta framför bildtelefoner? Hur ansträngande är

Fortsättning på sida 12

Notis från Falu-Kuriren:

I Falun har man döpt vägar i ett nytt bostadsområde efter kända Falubor och en av vägarna har fått namnet Astrid Fredrikssonsväg med motiveringen:

"Astrid Fredriksson (1918-2008) var känd teckenspråkstolk och en förkämpe för dövas rättigheter. 1981 fick hon Falu kommuns kulturpris."

det att tolka vid en bildtelefon (med tanke på att redundant information går förlorad) jämfört med tolkning på fältet? Kan man sitta i flera timmar i sträck och tolka eller ska man begränsa tiden till exempelvis en timma? Och innebär minskad restid att arbetsledningen vill att vi ska tolka mer? Är restiden bara restid eller också en återhämtningsfas? Något att tänka på.

- Tolketiken. Hur försäkrar vi tolkanvändarna att inte fler personer är i rummet där bildfontolkning försiggår? Kanske vi måste införa speciella procedurer där man snurrar kameran runt i rummet innan tolkningen påbörjas. Kanske bakgrunden måste vara dörren, så man ser att inte fler personer går in i rummet under tolkningens gång.

- Om en rikstäckande förmedling byggs upp, vad betyder det för tolkningskvaliteten när man tolkar åt personer man ej träffat förut, dessutom via ett medium som kan skapa avläseproblem?

- Kan man som tolk avstå från att använda tekniken när den slår igenom? Har man rätt att säga nej?

Det finns säkert fler frågeställningar kring denna teknik. Det vore intressant att höra synpunkter från tolkar som provat tekniken under en längre tid. Själv har jag provat bara vid några tillfällen.

Tommy Lyxell

Utbildningsdagar för Tolkcentralen i Sörmland

Tolkcentralen i Sörmland har under två dagar haft utbildningsdagar i Dalarna.

Den 17 oktober åkte vi, efter arbetstid, upp till Tällberg där våra hotellrum väntade på oss. På torsdagen hade vi friskvård innan frukostbuffén väntade och sedan bar det iväg till Västanviks folkhögskola. Där träffade vi först rektorn, Gunilla Kolm, som berättade om deras arbete med mottagande av döva och hörselskadade asylsökande. Det började som ett projekt men har sedan 1 april 2012 övergått till ett permanent uppdrag. Efter den mycket intressanta informationen fick vi inmundiga en utsökt lunch i skolans restaurang. Efter lunch presenterades vi för de asylsökande som nu finns på skolan och deras lärare Jan Magnström och David Eriksson berättade om deras arbete med eleverna. Efter den informationen blev vi alla berörda och tyckte att de gör ett fantastiskt arbete.

Tillbaka till Tällberg för eftermiddagsfika innan vi lyssnade till Janet Bröms föreläsning "Alla blir vinnare". En föreläsning om inspiration – "när Du tar fram ditt bästa jag".

Eftersom vi jobbat hela dagen tyckte vi att vi förtjänat oss av att använda hotellets spaavdelning för att senare på kvällen åtnjuta en treträtters middag på hotellets restaurang. Det blev en relativt tidig kväll för oss alla eftersom vi på fredagen skulle upp och friskvårda igen innan vi satte oss ner för att ha möte. Mötet och diskussionerna höll vår kollega, Gabriella With i och vi diskuterade bl. a. "vad en bra kollega innebär att vara".

Jessica Kenieby, Tolkcentralen Sörmland

Styrelsenytt

Denna konstellation av STTF:s styrelse ser tillbaka på sitt första årtillsammans. Vi har haft två fysiska möten och flertalet telefonmöten sedan årsmötet i Skellefteå. Helgerna vi träffas är intensiva och diskussionerna går höga - vi lär oss fantastiskt mycket av varandra!

I förra numret av Tolktrycket kunde ni läsa om den vision som vi hoppas uppnå. Arbetet med att bevaka allas våra arbetsvillkor fortsätter och vi har nu stärkt samarbetet med våra brukarorganisationer i form av avsiktsförklaringar. Vi fortsätter att undersöka möjligheterna för att ha ett eget kansli och därmed verkligen bli starka och kunna utföra mer av det vi önskar. I dagsläget går stora delar av våra resurser till Tolktrycket, vårt sätt att nå ut med viktig information till våra medlemmar.

Vår målsättning är i grund och botten att jobba för tolkkårens bästa, men det är ett stort åtagande och tiden vi har att lägga på styrelsearbetet är begränsad. Vi behöver allas er hjälp för att STTF ska vara en levande förening som verkligen gör skillnad.

Under året som gått har vi fått hjälp med stort och smått från olika håll och till dessa personer vill vi i styrelsen rikta ett speciellt tack!

- * Stefan Coster - ett stort tack för all hjälp med layout och redaktionsarbete till Tolktrycket.
- * Catrin Thorin - ett stort tack för hjälp med STTF:s bokföring.
- * Carina Hofman - ett stort tack för hjälp med representation vid Kammarkollegiet.
- * Mikael Rehnberg - ett stort tack för din undersökning, analys och artikel om tolkarnas arbetsmiljö och hälsa.
- * Ett stort tack till årsmötesgruppen i Skellefteå med Jenny Sahlberg och Desiree Öberg samt till Medlefors folkhögskola.
- * Tack till tolkeleverna på Strömbäcks folkhögskola för hjälp under och efter årsmötet.
- * Tack till Tolkcentralen Örebro för ekonomiskt bidrag till utskick och vid representation i Efsli och nordiska seminariet på Färöarna
- * Tack till alla er som skrivit artiklar i Tolktrycket eller på annat sätt bidragit till att tidningen har kommit ut varje gång.
- * Tack till alla våra arbetsgivare som beviljar oss ledighet för representation och möten och därmed möjliggör vårt engagemang i STTF.

Och sist men absolut inte minst: ett varmt tack till alla våra medlemmar detta år. Utan er finns det ingen förening!

Listan över de personer vi ska tacka skulle säkert kunna göras längre, men vi hoppas att ingen känner sig förbisedd. Ni ska veta att vi har uppskattat all hjälp vi har fått!

En god jul och ett gott nytt år önskar vi i STTF:s styrelse er!

/Camilla, Gwen, Ivar, Anette, Tina, Märta och Evelina.

På årsmötet den 14 september röstades och bestämdes det vad de olika avdelningarna inom efsli ska arbeta vidare med under 2013. Det finns nedskrivet i ett "arbetsprogram" ("work programme"). Målet med dokumentet är att medlemmarna ska bistå styrelsen med att bestämma riktningen och uppdragen för vad efsli ska åta sig under 2013. Genom programmet ges även möjlighet för medlemmarna att ge feedback till styrelsen. Nedan kan du läsa vad de olika avdelningarna ska arbeta med under 2013:

INTERNAL DEPARTMENT:

- Collect nominations from efsli full members for new board members & efsli president, nominate for AGM 2013
- Further streamline the internal work process with the efsli staff and board

FINANCIAL DEPARTMENT:

- Investigate further funding opportunities
- Setting up support in the administration and support of the department

MEMBERSHIP DEPARTMENT:

- Increase number of members
- Develop a membership services document
- Provide support and advise to individual requests from members

TRAINING DEPARTMENT:

- Offer three more Trainings on Demand
- Organize two efsli schools
- Finalize the standard curriculum & organize a third working seminar
- Provide advice on the development of trainings and education

PUBLICITY & PROMOTION DEPARTMENT:

- Further increase the visibility of efsli
- Update and develop new website
- Pro-actively inform stakeholders of efsli activities and policies

INTERNATIONAL DEPARTMENT:

- Design new policies based on efsli full members' and stakeholder needs and in accordance with ET 2020 and the new Accessibility Act in 2012
- Participate in international consumer events to inform and to collect best practices
- Set up a joint project with EUD & EDbU on consumer' awareness

God Jul & Gott Nytt År!

Ønsk

Storlesem

B

Utan redaktion – ingen tidning

Tidningen blir tunnare och tunnare...

Vill vi ha vår tidning kvar? "Redaktionen" för tidningen har de senaste numren utgjorts av STTFs styrelse. Detta är ohållbart i längden eftersom det innebär att andra uppdrag blir lidande. Det vi som styrelse vill utföra i medlemmarnas intresse hinns inte med i samma utsträckning då vi istället måste fokusera på att få ut tidningen.

Vill vi ha en medlemstidning? Eller ska vi istället satsa på att utveckla vår hemsida?

Nu är det upp till dig som medlem – samla dina kollegor och bilda redaktion! (Att vara redaktion innebär bl.a. att ansvara för att det kommer in artiklar och annonsörer till tidningen.)

Kontakta STTF och tala om hur Du vill ha det!

sttf@sttf.nu

TOLKTRYCKET

Nästa manusstopp: 31 januari 2013